

ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ **2/2017**

гр.София, 17 май 2018 год.

Върховният касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска колегия в съдебно заседание на 26 април 2018 год. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГК: ЛОЗАН ПАНОВ – Председател на
Върховния касационен съд

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и
ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия: СВЕТЛА ДИМИТРОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛИ
на ОТДЕЛЕНИЯ: БОЙКА СТОИЛОВА
ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА
МАРИЯ ИВАНОВА

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА	12. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА
2. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ	13. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА
3. СТОИЛ СОТИРОВ	14. МАРИО ПЪРВАНОВ
4. МАРГАРИТА СОКОЛОВА	15. ЕМИЛ ТОМОВ
5. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ	16. АЛБЕНА БОНЕВА
6. СВЕТЛА ЦАЧЕВА	17. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА
7. ВЕСКА РАЙЧЕВА	18. ЖИВА ДЕКОВА
8. ПЛАМЕН СТОЕВ	19. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА
9. ЗЛАТКА РУСЕВА	20. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА
10. ДИЯНА ЦЕНЕВА	21. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА
11. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА	22. ВАСИЛКА ИЛИЕВА

23. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА	34. ВЛАДИМИР ЙОРДАНОВ
24. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА	35. ГЕНИКА МИХАЙЛОВА
25. ЗОЯ АТАНАСОВА	36. ДИМИТЪР ДИМИТРОВ
26. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ	37. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА
27. ВЕСЕЛКА МАРЕВА	38. ГЕРГАНА НИКОВА
28. БОРИС ИЛИЕВ	39. МАЙЯ РУСЕВА
29. КРАСИМИР ВЛАХОВ	40. ЕРИК ВАСИЛЕВ
30. ДИАНА ХИТОВА	41. ГЕНОВЕВА НИКОЛАЕВА
31. БОЯН ЦОНЕВ	42. ВАНЯ АТАНАСОВА
32. МАРГАРИТА ГЕОРГИЕВА	43. АЛЕКСАНДЪР ЦОНЕВ
33. ДРАГОМИР ДРАГНЕВ	

при участието на секретаря Аврора Караджова
постави на разглеждане тълкувателно дело № 2 по описа за 2017 г. на
Общото събрание на Гражданска колегия
докладвано от съдия ГЕНОВЕВА НИКОЛАЕВА

Тълкувателното дело е образувано с разпореждане от 03. 05. 2017г. на
Председателя на Върховния касационен съд, допълнено с разпореждане от
12. 07. 2017г., на основание чл. 128, ал. 1 вр. с чл. 125 ЗСВ, по следните
въпроси, по които е налице противоречива съдебна практика:

1. Кой правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за
битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в
хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по
силата на договорно правоотношение – собственикът, респ. носителят на
ограниченото вещно право, или титулярът на облигационното право на
ползване?

2. Прекратява ли се облигационното правоотношение между
топлопреносното предприятие и клиентите на топлинна енергия в
съответната сграда – етажна собственост в случаите на чл. 78 от Наредба
№ 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването?

Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен
съд, за да се произнесе по поставените въпроси, съобрази следното:

**1. Кой правен субект дължи цената на доставената топлинна
енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за
енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е**

предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение – собственикът, респ. носителят на ограниченото вещно право, или титулярът на облигационното право на ползване?

В противоречивата съдебна практика, обективирана в решения по чл. 290 ГПК на Върховния касационен съд и в окончателни решения на въззивни съдилища, се застъпват три становища.

Според **първото становище** винаги собственикът или титулярът на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, по силата на закона (чл. 153, ал. 1 Закона за енергетиката (ЗЕ)) дължи цената на доставената топлинна енергия за битови нужди, а задължението на титуляра на облигационното право на ползване по сключен със собственика или носителя на ограниченото вещно право на ползване договор за наем или заем за послужване, или друг облигационен договор, е към собственика, респективно титуляра на ограниченото вещно право на ползване, а не към доставчика на топлинната енергия.

Според **второто становище**, освен посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ правни субекти – собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, и трети лица, ползващи имота по силата на договорно правоотношение, са носители на задължението за заплащане на доставената топлинна енергия за битови нужди към топлопреносното предприятие, но само когато между тези трети лица и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят е клиент на топлинна енергия за битови нужди и дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие.

Според **третото становище** реалният ползвател на топлинна енергия за битови нужди на вещно или на облигационно правно основание е клиент на топлинна енергия по презумпция на закона и дължи заплащането на цената ѝ на топлопреносното предприятие.

Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен съд приема за правилно **второто становище** по следните съображения:

Правоотношението по продажба на топлинна енергия за битови нужди е регламентирано от законодателя в специалния ЗЕ като договорно правоотношение, произтичащо от писмен договор, сключен при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) (чл. 150, ал. 1 ЗЕ). Писмената форма на договора не е форма за действителност, а форма за доказване. Тази договорна природа на правоотношението по продажба на топлинна енергия за битови нужди остава непроменена при множеството изменения на относимите норми от ЗЕ (чл. 149, чл. 150, чл. 153, ал. 1 и пар. 1 ДР), които регламентират и страните по договора при публично известни общи условия. Съгласно чл. 149 и чл. 150 ЗЕ страна (купувач) по договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди е

клиентът на топлинна енергия за битови нужди, какъвто е и „битовият клиент“, който според легалното определение в т. 2а от пар. 1 ДР ЗЕ, публикувана в ДВ, бр. 54 от 17. 07. 2012г., е клиент, който купува енергия за собствени битови нужди. При действалите преди изм. в ДВ, бр. 54 от 17. 07. 2012г. редакции на чл. 149, чл. 150 и чл. 153, ал. 1 ЗЕ, страна по договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди е потребителят на топлинна енергия за битови нужди, който ползва енергия за домакинството си (т. 42 пар. 1 ДР ЗЕ (отменена), в редакции от ДВ, бр. 107 от 09. 12. 2003г. и ДВ, бр. 74 от 08. 09. 2006г.).

Присъединяването на топлофицирани жилищни сгради с изградени инсталации към топлопреносната мрежа, както на заварените от ЗЕ, така и на новоизградените сгради, се извършва въз основа на писмен договор (чл. 138, ал. 1 ЗЕ и чл. 29 - чл. 36 Наредба № 16-334 от 06.04.2007г. за топлоснабдяването) със собствениците или титулярите на вещното право на ползване върху топлоснабдените имоти в сградите, които поради това са посочените от законодателя в чл. 153, ал. 1 ЗЕ клиенти на топлинна енергия за битови нужди, дължащи цената на доставената топлинна енергия по сключения с топлопреносното предприятие договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди при публично известни общи условия. Предоставяйки съгласието си за топлофициране на сградата, собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване са подразбираните клиенти на топлинна енергия за битови нужди, към които са адресирани одобрените от КЕВР публично оповестени общи условия на топлопреносното предприятие. В това си качество на клиенти на топлинна енергия те са страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие с предмет - доставка на топлинна енергия за битови нужди (чл. 153, ал. 1 ЗЕ) и дължат цената на доставената топлинна енергия. Гореизложеното се отнася и за редакциите на чл. 153, ал. 1 ЗЕ, отпреди ДВ, бр. 54 от 2012г., визиращи като страна по договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди при публично известни общи условия потребителите на топлинна енергия за битови нужди.

Клиенти на топлинна енергия за битови нужди могат да бъдат и правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабдения имот със съгласието на собственика, респективно носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди, и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството „клиент“ на топлинна енергия за битови нужди („битов клиент“ по смисъла на т. 2а пар. 1 ДР ЗЕ) и като страна по договора за доставка на топлинна енергия дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя

при топлопреносното дружество, но не се презумира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. В гореизложения смисъл изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти (потребители) на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие не е изчерпателно. Противното разбиране би противоречало на принципа за договорна свобода, регламентиран в чл. 9 ЗЗД и приложим както за гражданските, така и за търговските сделки. При постигнато съгласие между топлопреносното предприятие и правен субект, различен от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, за сключване на договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за топлоснабден имот при спазване на одобрените от КЕВР публично известни общи условия, съставляващи неразделна част от договора, този правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за собствените му битови нужди.

Съдбата на първоначалния договор за продажба на топлинна енергия за същия топлоснабден имот, сключен със собственика или титуляра на ограниченото вещно право на ползване, зависи от договореното в последния, вкл. в публично известните общи условия към него. В зависимост от постигнатото съгласие между топлопреносното предприятие и собственика, респективно носителя на вещното право на ползване върху топлоснабдения имот, в първоначално сключения договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди, при сключване на такъв последващ договор с ползвател на договорно основание, първоначалният договор или се прекратява през времетраенето на последващия договор, или продължава да действа, като отговорността на собственика или титуляра на вещното право на ползване може да е уговорена като такава при встъпване в дълг (чл. 101 ЗЗД), в която хипотеза първоначалният и последващ длъжници ще отговарят солидарно, или като такава при заместване в дълг (чл. 102 ЗЗД), в която хипотеза първоначалният длъжник се освобождава от отговорност. Ако е договорено нещо различно, то следва да бъде зачетено при прилагане на принципа за договорна свобода. Ако в общите условия към договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди със собственика или носителя на ограниченото вещно право на ползване не е предвидена възможност за сключване на такъв договор с трето ползващо топлоснабдения имот лице, това не е пречка за валидното сключване на последния договор, който е независим от първоначалния договор за продажба на топлинна енергия и обвързва сключилите го страни. Възможно е в първоначалния договор със субектите по чл. 153, ал. 1 ЗЕ да не е уредено какво се случва с него при сключване на последващ договор с ползвател – трето лице, при която хипотеза ще следва да се преценява във всеки конкретен случай, като се изхожда и от договорното правоотношение между собственика, респективно носителя на вещното право на ползване и третото ползващо топлоснабдения имот лице, дали волята на страните е старият длъжник да бъде освободен от отговорност

или да отговаря при условията на солидарна отговорност с новия длъжник. След прекратяване на договора между топлопреносното предприятие и ползвателя на облигационно основание, което може да бъде установено със закриване на партидата на ползвателя при топлопреносното предприятие, и при неустановяване на нещо различно, продажбата на топлинна енергия за битови нужди се осъществява според посоченото в чл. 153, ал. 1 ЗЕ спрямо собственика или титуляра на ограниченото вещно право на ползване в качеството им на клиенти на топлинна енергия за собствени битови нужди при публично известни общи условия.

Когато топлоснабденият имот е жилище, притежавано в режим на съпругеска имуществена общност, при предоставянето му след развода със съдебно решение за ползване на единия от бившите съпрузи, по силата на чл. 57, ал. 1, изр. 1 Семейния кодекс (СК) между двамата възниква наемно правоотношение. Такова правоотношение между бившите съпрузи извежда по тълкувателен път и съдебната практика по приложението на чл. 107, ал. 1 СК от 1985г. (отм.). Когато ползващият бивш съпруг сключи писмен договор при публично известни общи условия с топлопреносното предприятие, например с откриването на индивидуална партида при последното за целия имот, тогава той става клиент на топлинна енергия за битови нужди, освен за своята идеална част от имота, и за другата притежавана от другия бивш съпруг идеална част, поради което дължи на топлопреносното предприятие цената на доставената топлинна енергия за битови нужди за цялото жилище. Ако такъв договор с топлопреносното дружество не бъде сключен, двамата бивши съпрузи като съсобственици дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съобразно с дяловете си в съсобствеността, независимо че ползването на топлоснабденото жилище е предоставено със съдебното решение само на единия бивш съпруг. Възникналото наемно правоотношение по чл. 57, ал. 1, изр. 1 СК само по себе си не е достатъчно, за да може да се приеме, че само ползващият бивш съпруг дължи цената на доставената топлинна енергия за битови нужди, тъй като по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие клиенти на топлинна енергия продължават да бъдат и двамата бивши съпрузи по силата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ в качеството си на съсобственици.

2. Прекратява ли се облигационното правоотношение между топлопреносното предприятие и клиентите на топлинна енергия в съответната сграда – етажна собственост в случаите на чл. 78 от Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването?

В съдебната практика, обективизирана в окончателни решения на въззивни съдилища, се застъпват две становища.

Според **едното становище**, в хипотезата на чл. 78 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването, облигационната връзка между топлопреносното предприятие и клиентите на топлинна енергия в сграда –

етажна собственост прекъсва автоматично поради коренно променените условия при предоставянето на енергията, които следва да бъдат препотвърдени със сключването на нов договор.

Според **второто становище**, в хипотезата на чл. 78 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването, възниква само право в полза на топлопреносното предприятие за прекратяване на топлоснабдяването, но не е налице автоматично прекратяване на договора за продажба на топлинна енергия между топлопреносното предприятие и клиентите на топлинна енергия в сградата – етажна собственост. Неизпълнението на задълженията на топлопреносното предприятие или на клиентите на топлинна енергия в сградата – етажна собственост по смисъла на чл. 78 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването не води до прекъсване на облигационната връзка и не може да обоснове извод за недължимост на цената на доставената в сградата топлинна енергия, включително за сградна инсталация, доколкото последната е реално изразходваната.

По отношение на последиците от неизпълнение на задължението на топлопреносното предприятие по чл. 78, ал. 1 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването, при което неизпълнение въобще не се стига до приложение на чл. 78, ал. 7, също са формирани две становища, като според едното клиентите на топлинна енергия за битови нужди не дължат цената за топлинна енергия за сградна инсталация, а според второто становище – те я дължат.

Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен съд приема за правилно **второто становище** по следните съображения:

Договорът за продажба на топлинна енергия в сграда – етажна собственост като вид договор има сила на закон за страните по него и може да бъде изменян, прекратяван, развалян или отменян само по взаимно съгласие на страните или на основания, предвидени в закона (чл. 20а ЗЗД). В хипотезата на чл. 78, ал. 7 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването законодателят е уредил едно субективно право в полза на топлопреносното предприятие да прекрати облигационната връзка при осъществяването на определени предпоставки: топлопреносното предприятие да е изпълнило задълженията си по чл. 78, ал. 1 от Наредбата за топлоснабдяването и клиентите в сградата – етажна собственост да не са заявили в едномесечния законен срок писменото си становище по чл. 78, ал. 5 от същата наредба. За да бъде постигнат ефектът на прекратяването, това право следва да бъде упражнено чрез отправяне на волеизявление, което да достигне до насрещната страна по договора. Предвидените в закона основания за прекратяване на договора за продажба на топлинна енергия в сграда – етажна собственост, както в полза на топлопреносното предприятие (чл. 78, ал. 7 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването), така и в полза на клиентите на топлинна енергия (чл. 76, ал. 1 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за

топлоснабдяването вр. с чл. 153, ал. 2 ЗЕ), са уредени по аналогичен начин – като правна възможност, която за да бъде реализирана следва да бъде отправено волеизявление до насрещната страна, а последиците на прекратяването настъпват след получаване на волеизявлението, към момента на прекъсване на топлоснабдяването на сградата (арг. от чл. 153, ал. 3 вр. с ал. 2 ЗЕ). Правото на прекратяване на договорната връзка може да бъде упражнено от неговия носител, но може и да не бъде упражнено, като в последния случай договорното правоотношение по продажба на топлинна енергия в сграда – етажна собственост продължава да обвързва страните по него. По същия начин се процедира и в случаите, когато топлинният товар за битово горещо водоснабдяване е намален с над 50 % от проектния съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 8 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването.

Неизпълнението на задължението на топлопреносното предприятие по чл. 78, ал. 1 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването (при намален топлинен товар на отоплителните тела в сграда - етажна собственост с над 50 % от проектния отоплителен товар на сградата, вследствие на което количеството на енергията, отделена от сградната инсталация, е по-голямо от количеството на енергията за отопление на отделните имоти) не съставлява основание за разваляне на договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди в сградата – етажна собственост, тъй като не засяга същественото съдържание на материалното продажбено правоотношение. Дори да е виновно, това неизпълнение не може да има за последица нито освобождаване, нито намаляване на отговорността на клиентите на топлинна енергия в сграда – етажна собственост за заплащане на цената на топлинната енергия за общите части на етажната собственост, каквато обща част по предназначение е и сградната инсталация (чл. 140, ал. 3 ЗЕ). Договорното правоотношение по договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди продължава да обвързва страните по него, при неупражнено право на клиентите на топлинна енергия по чл. 153, ал. 2 ЗЕ за прекратяването му, при което всяка от страните дължи изпълнение на поетите договорни задължения при сключването на договора. Редът за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на количеството топлинна енергия в сградата – етажна собственост, както и отговорността при неизпълнение на задълженията, са част от задължителното съдържание на публично известните общи условия към договора за продажба на топлинна енергия, одобрявани от КЕВР (чл. 150, ал. 1 ЗЕ), което не може да се отклонява от регламентацията в ЗЕ, Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването и Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради - етажна собственост. В цитираните нормативни актове не е предвидена възможност за намаляване или отпадане на отговорността на клиентите за цената на топлинната енергия за общите части на етажната собственост при неизпълнение на задължението на топлопреносното предприятие по чл. 78, ал. 1 от Наредбата за топлоснабдяването. Противното би било в

противоречие със закрепения в тях принцип на определяне дела на топлинната енергия за сградна инсталация и общите части на сградата - етажна собственост между всички клиенти, пропорционално на отопляемия обем на отделните техни индивидуални имоти по проект (чл. 143, ал. 5 ЗЕ и чл. 145, ал. 2 и ал. 3 ЗЕ). При прилагане на този принцип клиентите дължат цената на реално изразходваната енергия за сградна инсталация и общите части на етажната собственост, дори прогнозното разпределение да е променено след сключване на договора. Той е уреден с императивни правни норми и като имплицитно съдържащ се в публично известните общи условия към договорите за продажба на топлинна енергия за битови нужди, е част от съдържанието на договорното правоотношение. Произтича и от регламентацията в ЗЕ на присъединяването към топлопреносната мрежа на сгради – етажна собственост и на преустановяването на топлоснабдяването им само при писмено съгласие на етажните собственици, притежаващи квалифицирано мнозинство от 2/3 от собствеността (чл. 133, ал. 2 и чл. 153, ал. 2 ЗЕ), според която прекратяването на договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди по инициатива на битовия клиент не може да бъде направено от отделния титуляр на вещни права върху обекти в сградата, който макар да е спрял топлоснабдяването в индивидуалния си обект, продължава да е клиент на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на етажната собственост. Едва с прекратяването на топлоснабдяването на сградата при предпоставките на чл. 153, ал. 2 ЗЕ (писмено съгласие на етажните собственици, притежаващи квалифицирано мнозинство от 2/3, което е депозирано пред топлопреносното предприятие) се прекратява и договора за продажба на топлинна енергия с всеки един от битовите клиенти по чл. 153, ал. 1 ЗЕ. В горепосочения смисъл е постановеното решение № 5 от 22. 04. 2010г. по конституционно дело № 15 от 2009г. на Конституционния съд на Република България.

Етажните собственици, притежаващи квалифицирано мнозинство от 2/3 от собствеността, разполагат във всеки един момент с възможността да прекратят договорната си връзка с топлопреносното предприятие в хипотезата на чл. 153, ал. 2 ЗЕ. Когато са избрали продължаването ѝ, при неизпълнено задължение на насрещната страна по чл. 78, ал. 1 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването за уведомяването им за променените условия (намален топлинен товар на отоплителните тела в сграда - етажна собственост с над 50 % от проектния отоплителен товар), те дължат цената на топлинната енергия за общите части на сградата – етажна собственост, включително за сградната инсталация. При доказани вреди от горното неизпълнение по чл. 78, ал. 1 от Наредбата за топлоснабдяването етажните собственици е възможно да противопоставят възражения за прихващане с предмет: вземания за обезщетения за вреди на основание чл. 82 ЗЗД в размер на разликата над 50% от прогнозния дял на сградната инсталация по проект, т.е. такъв, какъвто е бил при сключването

на договора с етажната собственост и преди осъществяване на условията по чл. 78, ал. 1 от Наредбата за топлоснабдяването. Периодът, за който могат да се претендират обезщетения за виновно неизпълнение на задължението на топлопреносното предприятие по чл. 78, ал. 1 Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването е от момента на изтичане на разумния срок от узнаване от страна на топлопреносното предприятие за настъпилите обстоятелства по чл. 78, ал. 1 до момента на уведомяването на етажните собственици за последните.

По изложените съображения, Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен съд

Р Е Ш И:

1. Собствениците, респективно бившите съпрузи като съсобственици, или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената ѝ.

2. В хипотезата на чл. 78, ал. 7 от Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването облигационното правоотношение между топлопреносното предприятие и клиентите на топлинна енергия в съответната сграда – етажна собственост не се прекратява по силата на закона (ex lege). При неизпълнено задължение на топлопреносното предприятие по чл. 78, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06. 04. 2007г. за топлоснабдяването клиентите на топлинна енергия дължат цената за топлинната енергия за сградна инсталация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГК: ЛОЗАН ПАНОВ –

Председател на Върховния касационен съд

.....

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и
ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:

СВЕТЛА ДИМИТРОВА .....

ПРЕДСЕДАТЕЛИ

на ОТДЕЛЕНИЯ: БОЙКА СТОИЛОВА.....
ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА.....
МАРИЯ ИВАНОВА.....

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА.....	22. ВАСИЛКА ИЛИЕВА.....
2. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ.....	23. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА.....
3. СТОИЛ СОТИРОВ.....	24. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА.....
4. МАРГАРИТА СОКОЛОВА.....	25. ЗОЯ АТАНАСОВА.....
5. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ.....	26. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ.....
6. СВЕТЛА ЦАЧЕВА.....	27. ВЕСЕЛКА МАРЕВА.....
7. ВЕСКА РАЙЧЕВА.....	28. БОРИС ИЛИЕВ.....
8. ПЛАМЕН СТОЕВ.....	29. КРАСИМИР ВЛАХОВ.....
9. ЗЛАТКА РУСЕВА.....	30. ДИАНА ХИТОВА.....
10. ДИЯНА ЦЕНЕВА.....	31. БОЯН ЦОНЕВ.....
11. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА.....	32. МАРГАРИТА ГЕОРГИЕВА.....
12. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА.....	33. ДРАГОМИР ДРАГНЕВ.....
13. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА.....	34. ВЛАДИМИР ЙОРДАНОВ.....
14. МАРИО ПЪРВАНОВ.....	35. ГЕНИКА МИХАЙЛОВА.....
15. ЕМИЛ ТОМОВ.....	36. ДИМИТЪР ДИМИТРОВ.....
16. АЛБЕНА БОНЕВА.....	37. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА.....
17. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА.....	38. ГЕРГАНА НИКОВА.....
18. ЖИВА ДЕКОВА.....	39. МАЙЯ РУСЕВА.....
19. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА.....	40. ЕРИК ВАСИЛЕВ.....
20. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА.....	41. ГЕНОВЕВА НИКОЛАЕВА.....
21. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА.....	42. ВАНЯ АТАНАСОВА.....
	43. АЛЕКСАНДЪР ЦОНЕВ.....